

psykisk abnorme lovovertrædere, fortabelse af rettligheder og konfiskation. Der kan afsiges domme, der indeholder en foranstaltning, som kombinerer disse foranstaltninger, hvis der er udtrykkelig hjemmel hertil i kriminalloven.

Også systemet vedrørende fuldbyrdelse af foranstaltninger er særligt for Grønland og skyldes historisk set de særlige kulturelle og geografiske forudsætninger mv. Navnlige er det et særtræk, at den frihedsberøvende foranstaltning »anbringelse i anstalt« i videst muligt omfang sigter mod ikke at afskære den dømte fra det omliggende samfund. Beskæftigelse og fritidsaktiviteter foregår derfor så vidt muligt uden for anstalten.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises i øvrigt til betænkningens afsnit XIV, der redegør for såvel gældende ret som kommissionens overvejelser vedrørende kriminallovens almindelige bestemmelser og de enkelte forbrydelser mv., afsnit XV, kapitel 2.1.1., 2.5.1., 2.6.1., 2.7.1., 2.8.1., 2.9.1., 3.1., 4.1., 5.1.1., 5.2.1., 5.3.1., 6.1.1., 6.2.1., 6.2.3.1., 7.1.1., 7.2.1., 7.3.1., 8.1., 9., 10.1.1. og 10.2.1. og afsnit XVI, kapitel 3.1., 4.1.1., 4.2.1., 5.2., 6.2.-6.6., 6.7.1., 6.9.1.-6.9.4., 6.9.5.1., 6.10.-6.11., 6.12.1., 6.13.1., 6.14.1., 6.15.-6.17., 6.18.1., 7.3., 7.5., 7.7., 7.8.1., 7.9.1., 7.9.2.1. og 7.9.3.1.

Der henvises endvidere til gennemgangen af kommissionens overvejelser og forslag nedenfor under pkt. 4, hvor gældende ret visse steder indgår i kommissionens analyse.

4. Kommissionens overvejelser og forslag

Nedenfor er kommissionens overvejelser og forslag på det kriminalretlige område gennemgået med udgangspunkt i betænkningens resumébind.

4.1. Kriminaliteten

Kommissionens undersøgelser af kriminaliteten og dens ofre er forestået af medlem af kommissionen, samfundsforsker Finn Breinholt Larsen. Finn Breinholt Larsens undersøgelse »Kriminaliteten i Grønland – omfang, årsager og handlemuligheder« er udgivet af kommissionen som forskningsrapport. Undersøgelsen er afsluttet med udgangen af 1999 og tager dermed ikke højde for den senere udvikling.

4.1.1. Den registrerede kriminalitets omfang og udvikling

4.1.1.1. *Beskrivelse i tal.* Udviklingen i den samlede, registrerede kriminalitet fra 1952-1999 beskrives dels i faktiske tal, dels i forhold til befolkningens størrelse, da denne er mere end fordoblet i den undersøgte

periode. For at udjævne tilfældige udsving fra år til år er der brugt 4-års gennemsnit.

I *faktiske tal* er antallet af anmeldte lovovertrædelser steget fra gennemsnitligt 1100 om året i 1952-1955 til ca. 6.500 om året i 1996-1999 svarende til en *seksdobling* over knap 50 år. Kriminaliteten toppede i perioden 1984-1987 med i gennemsnit 8.100 registrerede lovovertrædelser om året og med 8.500 som det højeste antal registrerede lovovertrædelser i 1986.

Den relative vækst i antallet af lovovertrædelser i forhold til *befolkningens størrelse* er mindre end det halve af det absolutte antal. Det gennemsnitlige antal lovovertrædelser pr. 10.000 indbyggere steg fra knap 500 i perioden 1952-1955 til gennemsnitligt 1100-1200 i 1996-1999 svarende til en forøgelse på 2,4 gange på 50 år. I de første ti år af den undersøgte periode skete der en fordobling af det relative antal lovovertrædelser til ca. 1.000 om året i 1964-1967. En del af den bratte stigning i denne første del af perioden forklares med oprettelsen af kredsretterne i 1950, indførelsen af et professionelt politi i 1952 og den geografiske og mandskabsmæssige udbygning af politiet i årene herefter. Herefter var det relative antal lovovertrædelser nogenlunde konstant indtil begyndelsen af 1980'erne, hvor antallet igen begyndte at stige frem til 1984-1987, hvor det toppede med 1.500 registrerede pr. 10.000 indbyggere pr. år.

4.1.1.2. *Vurderinger.* Umiddelbart kan tallene tolkes som et udtryk for, at Grønland oplevede en meget kraftig vækst i kriminaliteten fra begyndelsen af 1950'erne til midten af 1980'erne kun afbrudt af en periode med stagnation i 1970'erne.

Tolkningen af den grønlandske kriminalstatistik byder på de samme vanskeligheder som i andre lande. Den kriminalitet, der registreres af politiet, er kun en del af den faktisk forekommende kriminalitet i samfundet. Ændringer i antallet af registrerede lovovertrædelser kan således være forårsaget af ændringer både i den faktiske kriminalitet, i befolkningens anmeldelsestilbøjelighed og i politiets registreringspraksis og arbejdsindsats i forhold til visse former for kriminalitet. Private forsikringer, politiets opprioritering og effektivisering af indsatsen over for spirituskørsel og narkotikakriminalitet og offentlige debatter og opmærksomhed om seksuelt misbrug af børn, er alle eksempler på forhold, der kan påvirke omfanget af den registrerede kriminalitet uafhængigt af udviklingen i den faktiske kriminalitet.

Med de her fremførte forbehold in mente tegner der sig et billede af et samfund, der på blot fire årtier har oplevet en mangedobling af den anmeldte kriminalitet. Den stigende tendens i den registrerede kriminali-